

Sterk Deventer

Eenmalige uitgave van de PvdA Deventer voor de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014

EEN MAGAZINE VOOR DEVENTER

03 / 2014

Doe
de Politieke
KENNISQUIZ
Alleen al voor
de prijs!

Het Deventer van Jan Jaap Kolkman

De cijfers van
Jeroen Dijsselbloem

Erik van Muiswinkel
interviewt Samsom

Persoonlijke vragen
aan 6 kandidaten

DEVENTER DNA

Of je nu in Deventer geboren bent of elders, velen van ons houden van onze prachtige stad met zijn uitzonderlijke mooie centrum, wijken en buitengebied. Dat vinden overigens ook velen die hier niet wonen. Dat hoor ik als geboren Deventenaar toch vaak van mensen van buiten Deventer. Het Deventer DNA zit in velen van ons. Ook in de Partij van de Arbeid. De sociaaldemocratie zit in dat DNA en stroomt door het Deventer bloed.

Maar Deventer is nooit klaar. Er komen de komende jaren belangrijke taken op de gemeente af op het gebied van werk en zorg en we willen onze wijken mooi en leefbaar houden. Dat vraagt juist nu om een politiek die niet wegloopt maar die doorpakt en verantwoorde keuzes maakt. Voor de PvdA is de koers voor de komende jaren dan ook helder: Een sterke inzet op het behoud en aantrekken van werk naar Deventer, het sociaal en houdbaar organiseren van zorg voor iedereen. En leefbare, mooie wijken met zeggenschap voor bewoners. Het beleid moet daarbij in dienst staan van mensen, niet andersom.

Deze zaken maken jouw stem bij de komende gemeenteraadsverkiezingen zo belangrijk. En dat maakt dat de PvdA essentieel is voor het Deventer DNA. Voor een Deventer waar mensen werken, waar we voor iedereen zorgen en waar we betrokkenheid tonen. Daarom vraag ik jouw steun voor de PvdA op 19 maart.

Jan Jaap Kolkman
Lijsttrekker PvdA

Dit is een uitgave van PvdA Deventer.
Voor meer informatie bel 06-51655509
of mail naar info@pvdadeventer.nl
Website: www.pvdadeventer.nl

INTERVIEW

Interview **Eric Bosman**
foto **Yke Ruesink**

'De herkenbare plek, die de PvdA in Deventer heeft, opnieuw innemen'. Lijsttrekker Jan Jaap Kolkman is ambitieus aan de vooravond van gemeenteraadsverkiezingen. 'Beleid staat in dienst van mensen, niet andersom'

'Ik ben Deventenaar gebleven'

'Een sterk en sociaal Deventer, met de herkenbare positie van de PvdA daarin'. PvdA-lijsttrekker Jan Jaap Kolkman is ambitieus aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen. 'Beleid staat in dienst van mensen, niet andersom'. De 55-jarige econoom wil dat werk en zorg de komende jaren alle prioriteit krijgen in Deventer, zeker nu de gemeenten daarin steeds belangrijker worden. "Het doet er meer toe dan ooit tevoren wie straks besluiten neemt over deze onderwerpen."

Op zijn vijftiende werd hij lid van de partij. „In navolging van Willy Brandt, die sloot zich op die leeftijd aan bij de SPD. Mijn vader en moeder kwamen allebei uit een rood nest," legt de geboren Deventenaar uit. Tien zetels, dat is een ambitieuze doelstelling. „Mensen die ons altijd al goed gezind waren, moeten we er van overtuigen om ook daadwerkelijk naar het stemhokje te gaan. Daarnaast moeten we, zoals we al doen, de wijken in blijven trekken. Een open gesprek met de bewoners aangaan, met elkaar van gedachten wisselen. Naar elkaar luisteren, zo het verschil tussen ons en

de andere politieke partijen in de gemeente duidelijk maken."

Tot zijn achttiende woonde hij in de stad, daarna vertrok hij naar Rotterdam om economie te gaan studeren. Ook daar werd hij snel politiek actief. Tegenwoordig is hij er bestuurder van de deelgemeente Delftshaven. Zijn onvervalste Deventer tongval bleef ook daar intact. „Ha ha. Ik matig die daar wel hoor. Het inslikken van klinkers wordt dan minder. Maar helemaal kwijtraken, dat gebeurt niet. Wil ik ook niet. Ik kan me herinneren dat ik een keer spreker was op een politieke bijeenkomst in Rotterdam. Zonder er erg in te hebben kwam mijn Deventer accent duidelijk naar voren. Een autochtone Rotterdammer reageerde daarop. 'Je kunt wel horen dat je hier niet vandaan komt'. Hij lacht. „Een Marokkaanse man nam het voor me op. 'En wat maakt die tongval uit', wierp hij tegen."

In 2005 keerde hij terug naar zijn geboorteplaats. „Mijn vader was ziek. Tot aan zijn dood reed ik samen met mijn vriendin Saskia geregeld naar Deventer om hem te bezoeken.

PASPOORT

Hobby's: Actiefilms kijken, boeken lezen (science fiction) en muziek van Wolf Biermann

Wordt gelukkig van: Goed bier (bijv. Pyromaan) en lekker eten.

Wordt boos van: Bureaucraten en bonusjagers in raden van bestuur.

Politieke drijfveer: Werken aan de emancipatie van mensen.

Mooiste plek in Deventer: De Zandweerd, mijn geboortewijk.

Morgen veranderen: Dat we ZZP'ers meer gaan waarderen. Zij moeten op dezelfde sociale zekerheid kunnen rekenen als mensen in loondienst.

Waar we voorheen eigenlijk alleen op en neer reden tussen ons huis in Rotterdam en dat van mijn ouders hier, gingen we nu ook vaker de stad in. Saskia leerde daardoor de stad beter kennen, ze gaf aan zich er prettig te voelen. We waren in die tijd op zoek naar een nieuwe woning en zij kwam met het idee om die zoektocht hier af te ronden." Zo toog het stel terug naar zijn roots. „Ik ben altijd Deventenaar gebleven, kijk altijd eerst wat Go Ahead Eagles heeft gedaan.”

Tot 2011 was hij mede-eigenaar en directeur van managementadviesbureau Van Nimwegen. „Ook wij kregen te maken met de gevolgen van de economische recessie. We moesten ons personeelsbestand halveren nadat de omzet met vijftig procent was teruggelopen. Het was een zware tijd, ik moest mensen ontslaan. Maar ik ben er trots op dat dat uiteindelijk in goede, open harmonie is gegaan. Werknemers zien ook dat het slecht gaat, beseffen dat dat gevolgen heeft voor de onderneming. We zijn er in alle redelijkheid uitgekomen, zo hoort het te gaan. Inmiddels blijkt het bedrijf de crisis goed door te komen.”

Bij het terugdenken aan die operatie dwalen zijn gedachten als vanzelf af naar de dreigende sluiting van chemiebedrijf AkzoNobel, december van vorig jaar. „Ik heb me enorm opgewonden over wat zich daar afspeelde. De Raad van Bestuur lijkt alleen te denken aan het korte termijn aandeelhoudersbelang en daaraan gekoppelde bonussen, terwijl er in Deventer een hele goede winst wordt gemaakt. Waar bonusjagers en boekhouders regeren is sprake van slecht ondernemerschap.” Waar kille cijfers de menselijkheid de das om doen, neemt hij stelling. Dan wordt hij boos. „Ik heb een harde en een zachte kant. Politiek en zakelijk kan ik fel zijn, tot op de bodem gaan. Maar als het over individuen gaat moet je pas op de plaats durven te maken. Je verantwoordelijkheid nemen.” Het menselijke aspect voor ogen hebben en houden. Daarop kan én wil hij aangesproken worden. En dat gebeurt. Zo was er een prangende vraag van een bewoonster van het inmiddels gesloten woonzorgcentrum Corel. „Dat besluit heeft er bij de bewoners stevig ingehakt. Ze kwamen enorm onder druk te staan, vooral psychisch. 'Is er

überhaupt nog wel een voorziening voor mij', vroeg ze zich af.” Opmerkingen als die van haar maken hem bewust hoe onzeker de toekomst voor velen is. Hij wil niet dat mensen zich buitengesloten voelen, het idee hebben of krijgen dat ze het vijfde wiel aan de wagen zijn. Zijn antwoord op deze vragen is duidelijk. „Ja. Die is er wel. We kunnen veel meer kracht met elkaar genereren dan vaak voor mogelijk wordt gehouden. Het is onze taak om het gevoel van onmacht weg te nemen. Mensen duidelijk maken dat ze invloed kunnen én mogen uitoefenen. Het beleid moet in dienst staan van de mensen, niet andersom.”

Jan Jaap Kolkman (Deventer, 8 januari 1959) is opgegroeid op de Zandweerd in Deventer. Hij is opgeleid als econoom en was tot 2011 eigenaar van adviesbureau Van Nimwegen. Van 2007 tot 2011 zat hij ook in de Provinciale Staten van Overijssel. Hij is sinds september 2012 wethouder in de Rotterdamse deelgemeente Delfshaven en was dit eerder ook in de deelgemeente Kralingen. Jan Jaap woont samen met zijn vriendin Saskia in het centrum van Deventer.

'De bewoners zijn essentieel'

In Voorstad Oost verplaatste men een speeltuingebouw, dat nu het hart van een hele wijk is en daarmee een belangrijke impuls voor bewoners.

“Leuk. Even wat herinneringen ophalen, hoewel het nog niet echt lang geleden is”, zegt Jantine Sijbring tegen Harry Muilerman. Ze vertellen over hun samenwerking bij het realiseren van een nieuw pand voor de speeltuinvereniging in Voorstad Oost. Een pand dat meer is dan alleen beton en baksteen, want dit pand is het hart van een wijk en van veel bewoners die hier samenkomen. Hier weet men elkaar vanuit de hele wijk weer te vinden.

Muilerman legt trots uit hoe de speeltuinvereniging een aantal jaren geleden het voorstel kreeg om op te schuiven vanuit de kleine Sluiswijk, nabij het Go Ahead Eagles Stadion. Fysiek zou het verplaatsen van de Dunantlaan richting de Veenweg. Het zou daarmee meer een centraal onderdeel van heel Voorstad Oost worden, pal naast de kleine nieuwe wijk op het voormalig T&D-terrein.

Muilerman: “we hebben vorig jaar een buurthuis neergezet met betrokkenheid van veel bewoners, waar nu menig activiteit plaatsvindt en waar veel kinderen en hun ouders binnenkomen voor activiteiten”. Het ledenaantal is verdubbeld. Muilerman is de spil in de vereniging maar hij heeft een trouwe en flink gegroeide club met vrijwilligers uit de wijk die ook veel taken vervullen. Voordeel van de centrale rol die de vereniging nu kan vervullen in de wijk is dat ze ook veel sociale problematiek in de wijk tijdig in het zicht krijgt.

Zo kunnen ze mensen aanspreken, aanhoren of doorverwijzen voor hulp.

Sijbring heeft een deel van het proces als zelfstandig adviseur begeleidt voor de gemeente. Een soms complex en moeizaam proces maar uitgangspunt was de betrokkenheid en rol van bewoners. “De bewoners zijn essentieel”, zo stelt ze. En die betrokkenheid is gelukt. De twee wijkdelen van Voorstad Oost, die werden gescheiden door de Veenweg, zijn verbonden met De Driehoek als kloppend hart van deze wijk.

“Een succesverhaal, zo kan je het wel noemen”, stellen zowel Sijbring als

Muilerman. Beide geven aan dat het een soort blauwdruk kan zijn voor andere Deventer wijken. Verplaatsen of het creëren van een fysiek gebouw is niet alles. Het vraagt om betrokken bewoners en om een ondersteunende houding vanuit de gemeente. Bewoners hadden hier een belangrijke rol en veel invloed en dat zorgde uiteindelijk voor draagvlak en betrokkenheid.

“Er is een soort noaberschap ontstaan in een deze wijk”, heel mooi, zo stelt Muilerman. Sijbring geeft aan dat je op dit soort dingen geen standaard proces los kan laten: “Het moet van onderop komen en je hebt onderling vertrouwen nodig, dan is er veel mogelijk.”

Hij is minister van Financiën en hij gaat over de cijfers. Maar wat zeggen de cijfers over hem? De cijferlijst van **Jeroen Dijsselbloem**.

75

‘Percentage staats-schuld afgezet tegen het Bruto Nationaal Produkt. Voor de crisis van 2008 was het nog 45 procent. Dus het loopt hard op. Een last voor volgende generaties, tenzij we er nu al iets aan doen.’

2

‘Twee nieuwe biggetjes die ik onlangs “in huis” heb gehaald. Nee, ze hebben geen namen. Ze zijn ongelooflijk energiek, sociaal, brutaal. Kortom, leuk.’

55

‘De eerste keer dat ik kandidaat-Kamerlid was, was dit mijn plek op de lijst. Dat was toen nog eervol en niet kansloos. Eervol omdat ik een jong broekie was die het niet verwachtte. Niet kansloos, omdat het 1998 was en Wim Kok onze lijst-trekker.’

25

‘Ik ben al 25 jaar gelukkig met mijn geliefde. Onvoorstelbaar hoe je na al die tijd nog dol op elkaar kunt zijn.’

2002

‘Toen ontplofte een politieke bom. De moord op Fortuyn heeft grote impact gehad op de samenleving, op de politiek en ook op mij. Het was het begin van een vernieuwingsproces in de PvdA.’

1

‘Het nummer dat op de affiches van de PvdA hoort te staan. Ik heb een groot kunstwerk in mijn werk-kamer hangen met een rode één!’

23

‘Het huisnummer in Son, waar ik opgroeide. Een typische jaren zeventig nieuwbouwwijk. De school was één straat verderop. Mijn broers en zussen liepen een stukje op mij voor. Mijn oudste zus ging al naar de middelbare school, toen ik nog op de kleuterschool zat. Ik heb veel goede herinneringen aan meester Van Hapert. En tijdens de les haalde ik sigaretten bij de benzine-pomp voor meester Vennix. Dat kon toen allemaal.’

3

‘3% is een tussendoel op weg naar een sluitende begroting. Het tempo waarin is, in Nederland en in andere Eurolanden, aangepast aan de economische werkelijkheid.’

‘Wageningen. Een heerlijke stad in een prachtige omgeving. Gestudeerd, eerste huis, vriendin ontmoet, eerste kind geboren, weggeweest, teruggekeerd. Kortom: mee vergroeid.’

0317

Erik van Muiswinkel kaapte afgelopen jaar nog Samsoms 'eerlijke verhaal' als titel voor zijn oudejaarsconference. Van Muiswinkel: 'Een heel fijne slogan om de grote gebeurtenissen uit 2012 langs de meetlat te kunnen leggen.'

Alles en iedereen kreeg er traditiegetrouw van langs, dus hij nam de PvdA-kiezer ook even op de korrel in een conference over de zorgpremie. Samsom gaat er voorzichtig theatraal bij staan en imiteert voor de verandering de cabaretier: 'Het zijn ethisch hoogstaande plannen, maar je moet ze natuurlijk niet gaan uitvoeren. Het zijn ide-a-len! Als je je idealen gaat verwezenlijken, dan heb je geen idealen meer.'

Van Muiswinkel en Samsom ontmoeten elkaar in de Tweede Kamer. In november toog Samsom op uitnodiging van Van Muiswinkel naar diens nieuwste voorstelling *Schettino!* over leiderschap.

Samsom: 'Ik word één keer in je voorstelling genoemd. Je zet twee soorten leiders tegenover elkaar. Aan de ene kant heb je jouw oude schoolhoofd Middelkoop, uit één stuk gehouden, een beetje dictatoriaal, gaat nooit kapot. Daar tegenover staat al het jonge grut dat volgens jou frivool door het leven gaat. Waarbij jij je dan empathisch afvraagt: Zij redden het toch nooit? Zij gaan kapot!'

Van Muiswinkel: 'Kunnen fatsoenlijke, redelijke mensen met een gezin de wereld besturen? Kunnen zij tegen Poetin op? "Sorry nu even niet, we bakken poffertjes".'

Samsom: 'Ik denk van wel, maar voorzie een ander probleem. Ik denk dat een essentieel onderdeel van goed leiderschap is dat het een tijdje meegaat. Den Uyl kreeg twintig jaar, Kok zestien, Wouter acht. We hebben weer rust en gezond verstand nodig in de politiek, en tijd om plannen niet alleen te bedenken maar ook goed uit te voeren.'

Van Muiswinkel: 'Dat stoort mij ook zo aan peilingen. Er is door ons gekozen en je zou zeggen dat jullie het dan vier jaar mogen doen. Vervolgens gooien ze jullie dood met zetelaantallen die helemaal niet aan de orde zijn. Nu opnieuw bij de gemeenteraadsverkiezingen. Wat vind je daarvan?'

Samsom: 'Het bepaalt mijn humeur, maar het bepaalt nooit mijn politiek. Dan word je gek. De uitslag van de Tweede Kamerverkiezingen en de herindelingsverkiezingen in Friesland helpen gelukkig bij het relativeren van de peilingen. Ik ben optimistisch gestemd, omdat we nog steeds op straat horen dat wat wij willen en aan het doen zijn, uiteindelijk wordt begrepen. Het gesprek dat ik daarvoor moet voeren is wel indringender, langer en zorgelijker.'

Van Muiswinkel: 'Wat veel mensen niet begrepen, is dat de PvdA na zo'n felle en goede campagne en veel openingen richting links met de grootste ideologische tegenstander een kabinet ging vormen.'

Samsom: 'Dat verwijt krijg ik vaak op straat. We hadden na de verkiezingen geen eenduidige uitslag, totdat de andere partijen hun zegje hadden gedaan. Zij zeiden: "Laat hen het lekker doen." Het CDA had bijvoorbeeld enorm verloren en de linkse partijen hadden samen niet genoeg zetels. VVD en PvdA moesten het dus samen doen en met elkaar de problemen oplossen. Daarna kwam het volgende punt: welk beleid kunnen we samen uitvoeren? We konden elkaar vinden in de noodzakelijke veranderingen om Nederland sterker te maken voor de toekomst, waaronder de strijd tegen de grote instituties. Een klassieke PvdA-strijd. De PvdA kent immers een traditie van wethouderssocialisme. Breng zorg nou dicht bij de mensen, geef de wijkverpleegkundige en de huisarts meer verantwoordelijkheid. Koppel werknemers aan werkzoekenden, op lokaal niveau. Dat is precies wat we nu aan het doen zijn. Bij die hervormingen spelen de gemeenteraadsverkiezingen een grote rol. Daarom zijn ze ongelooflijk interessant.'

Van Muiswinkel: 'In de stad gaat het echt ergens om. Willen jullie dat uitdragen?'

Samsom: 'De politieke keuzes zijn scherper dan voorheen. Vroeger was het gemeentebestuur vaak weinig politiek. Een stoeptegels recht leggen hoorde er gewoon bij. Nu worden zorg, werk en wonen door de landelijke politiek overgedragen aan de gemeenten. Stem je dan op een partij die zorg belangrijker vindt dan infrastructuur of andersom? Eric Wiebes van de VVD in Amsterdam zegt: "Er zijn hier te veel sociale woningen, we zetten ze in de verkoop." Met een sterke PvdA behouden we een stevige woningbouwsector, zodat we overal in de stad zorg dragen voor fatsoenlijke woningen en een leefbare omgeving.'

Van Muiswinkel: 'Ik zie wel een grote beer op de weg. Als je hulpbehoevend bent, mag het natuurlijk niet uitmaken of je in Maastricht of in Leeuwarden woont.'

Samsom: 'Als we grote instituties willen afbreken, afwillen van marktwerking en meer verantwoordelijkheid lokaal willen organiseren, dan gaan we inderdaad verschillen zien. Zoals er nu verschillen in huisartsen zijn. Daar ben ik niet bang voor, mits we hier vanuit de landelijke politiek wel een stevige bodem leggen.'

Van Muiswinkel: 'Als er een stevige bodem blijft, ben ik een beetje gerustgesteld. Ik vraag me wel af hoe je voor die cruciale lokale posten betrouwbare en goede bestuurders vindt?'

Het op de hak nemen van politici is zijn vak,
maar nu zit **Erik van Muiswinkel** in de rol van
journalist tegenover **Diederik Samsom**.

De cabaretier & de politicus

Samsom: 'Gelukkig kom ik nog veel talent tegen. Maar met achtduizend plaatsen in het openbaar bestuur en ruim vijftigduizend PvdA-leden wordt de spoeling steeds dunner. Daarom steun ik van harte alle pogingen om meer mensen lid te maken van politieke partijen.'

Van Muiswinkel: 'Mijn dochter won vanaf haar derde de meeste debatten bij ons thuis en ik heb heel vaak gedacht: zij gaat de politiek in. Uiteindelijk is ze toch bij een Amerikaans bedrijf terechtgekomen. Daar doet ze het hartstikke goed. Ik ben trots op haar, maar zou het stiekem ook leuk vinden als zij voor D66 of PvdA de politiek in zou gaan en de eerste vrouwelijke minister-president van Nederland wordt. Dan kan ik haar op Oudejaarsavond eindelijk terugpakken voor de groente-discussies aan tafel. Hoe trek je jong talent aan? Het aanzien van politici is in de afgelopen twintig jaar behoorlijk afgebrokkeld.'

Samsom: 'Het is aan ons om dat te herstellen. Ik ben er niet pessimistisch over, want ik weet wat het werk inhoudt en iedereen die ervan proeft, merkt hoe bevredigend het is. Op lokaal niveau kun je als politicus een heleboel bereiken. Marco Florijn doet dat bijvoorbeeld als wethouder in Rotterdam heel goed. Hij kiest voor die verantwoordelijkheid, terwijl hij zo bij een McKinsey-achtig bedrijf had kunnen werken.'

Van Muiswinkel: 'Hebben jullie een jeugdopleiding die zich een beetje met Ajax of Feyenoord kan meten?'

Samsom: 'We zijn er de laatste jaren als een gek mee bezig. De Rosa-leergang is er voor iedereen die een beetje actief wil zijn. De Den Uyl-leergang is onze topklas, voor ervaren wethouders bijvoorbeeld. Maar de 'leergang' waar Hans Spekman en ik zelf de grootste voorstander van zijn – op zaterdag met rozen de deuren langs – blijft toch de beste politieke leerschool. Dat de waarheid gewoon in je gezicht verteld wordt.'

'Breng zorg dicht bij de mensen, geef wijkverpleegkundige en huisarts meer verantwoordelijkheid'

Van Muiswinkel: 'Tij drukt met je rozen ook bij een PVV'er op de bel?'

Samsom: 'Ja graag zelfs. Het is precies waarom we het er in de verkiezingscampagne redelijk goed van af brachten. Ik had elke vraag van journalisten al tien keer harder en ruiger in mijn gezicht gesmeten gekregen. Verder wil ik horen wat mensen bang maakt, wat hen inspireert en vrolijk maakt. Aan de CBS-cijfers zien we dat het beter gaat met de economie. Wij merkten dat anderhalve maand eerder al op straat. De een had weer een

baan gevonden, de ander had een kijker voor het huis.'

Van Muiswinkel: 'Ik moet het als cabaretier natuurlijk nog even met je hebben over cultuur. Tijdens Rutte 1 vond er een grote afrekening plaats onder invloed van de PVV. Het leverde financieel geen zak op, maar de vijanden van de kunst konden zeggen: "Eindelijk pakken ze die rare kunstenaars aan." Het heeft zo veel schade aangericht. Is er kans dat jullie het een en ander weer repareren?'

Samsom: 'Het was een dubbele afrekening. Het ging met geld gepaard – dat is heftig –, maar ik vond de rancuneuze houding van het vorige kabinet eigenlijk veel erger. En daar hebben wij radicaal mee gebroken. Jet Bussemaker probeert de scherven weer een beetje bij elkaar te lijmen. De waarheid is wel: geld hebben we nu niet.'

Van Muiswinkel: 'Wij maken en verzinnen de noten, de zinnen en de dingen, maar als het even niet loopt of er komen geen bezoekers, dan krijg je niks. Er gaat een hoop geld naar stenen, personeel en de directie van omroepen en musea. Hoe zorg je ervoor dat er iets meer bij de bedenkers belandt?'

Samsom: 'Ook daar is dus de strijd tegen de grote instituties belangrijk. Ik hoop daarom dat óók cultuur een rol gaat spelen tijdens de lokale verkiezingen. Er valt voor de kiezer een hoop te kiezen.' ■

Ze houdt zich bezig met beroeps- onderwijs en voortgezet onderwijs. Daarnaast staat Tweede Kamerlid Tanja Jadnanansing voor de klas. We vroegen Tanja naar haar eigen lessen.

De lessen van Tanja Jadnanansing

Welke les kan de landelijke politiek leren van de lokale?

‘De lokale politiek staat heel dicht bij mensen. Ik vind het belangrijk dat wij als landelijke politici ook veel in contact komen met mensen. Zo is het voor mij belangrijk om vaak met leraren en leerlingen te praten. Daarom ben ik minimaal twee keer per week op werkbezoek en geef ik les op een VMBO-school.’

Welke les ben je nooit vergeten?

‘Meneer Sahtoe, een leraar van mijn middelbare school in Paramaribo, leerde mij dat het bij het onderwijs niet gaat om structuren of modellen, maar om de liefde van docenten voor hun vak en voor hun leerlingen.’

Wie zou je nog wel eens een lesje willen leren?

‘Ik wil graag de maatschappij laten zien hoe belangrijk VMBO’ers en MBO’ers zijn: onze vakmensen voor de toekomst. Het negatieve imago irriteert me enorm, ik zou graag iedereen eens meenemen naar een vakschool om de passie van jongeren voor hun vak te laten zien.’

Welke les geef je anderen graag mee?

‘Dat niet alleen intellectuele vaardigheden meetellen, maar dat we ook de praktische en sociale vaardigheden van elkaar op juiste waarde weten te schatten. Ik merk vaak dat ouders hun kind per se naar Havo of VWO willen zien gaan, terwijl jongeren op het VMBO ook een prachtige carrière in het verschiet hebben.’

Van wie zou jij nog eens les willen krijgen?

‘Ik zou graag les krijgen van Trudy Coenen, leraar van het jaar 2010. Die werkt op een VMBO-school in Amsterdam en zij verstaat het vak om het allerbeste uit iedere jongere te halen. Dat vind ik inspirerend en ik zou graag weten hoe ze dat doet.’

Wat heb je onlangs nog geleerd?

‘Mijn nichtje van 7 neemt mij altijd mee naar de nieuwste kinderfilms. Van *Turboslak* tot *Planes*, ik ken ze allemaal. Fantastisch hoe zij kan genieten van een film.’

Welke les zou iedereen moeten krijgen?

‘Hoe zorgen we ervoor dat iedere jongere het beste uit zichzelf kan halen? Leraren werken daar iedere dag voor de klas aan, ouders doen dat thuis en wij als politici hebben een belangrijke rol om hen te faciliteren. Iedereen kan daarbij van elkaar leren.’

Welke les wil je zelf nog leren?

‘Ik wil graag leren hoe ik een grootse en meeslepende roman kan schrijven waarmee ik wereldberoemd word.’

Wat is je levensles?

‘Wees de verandering die je in de wereld wilt zien (Ghandi).’ ■

tekst **Stef Verhoeven**
illustratie **Getty Images**

In Venlo vindt een stille revolutie plaats. Hoe de zorg overal in Nederland beter en dichter bij mensen kan worden georganiseerd.

10

Slimme zorg in de buurt

Niki Peters kan ze niet meer tellen, al die instellingen die ze de afgelopen twintig jaar van binnen heeft gezien. Ooit werkte ze als groepsleidster bij een instelling in Nijmegen, maar na een tijdje ging het mis op het werk. ‘Alles komt bij mij ongefilterd binnen,’ zegt ze. ‘Ik raak nogal snel overprikkeld.’ Ze kwam overspannen thuis te zitten.

Al snel voelde ze zich een ‘hopeloos geval’. Elke nieuwe hulpverlener plakte een ander stickertje op haar voorhoofd. Niki is burned-out, Niki heeft ADD. Niki is een borderliner. Niki is manisch depressief. Voor elk stickertje was een ander traject. ‘Zo heb ik bijna tien jaar lang lithium geslikt om mijn “stemmingen te stabiliseren”. Voor je het weet, zit je vast aan een zorgindicatie waar je nooit meer vanaf komt,’ zegt ze fel. Door schade en schande wijzer geworden, kwam ze er achter dat de zorg in Nederland gebaseerd is op

een pervers systeem. ‘Al die goedbedoelde oplossingen voor mijn problemen pasten precies in de structuur en financiering van de instelling waar ik werd behandeld. Niet ik, maar het systeem leek steeds centraal te staan. Het stickertje moest passen bij het verdienmodel van de instelling. Ik dacht: hier klopt iets niet!’

Pas toen ze door omstandigheden weer in Venlo terecht kwam, de plek waar ze opgroeide en opnieuw wilde beginnen, ontdekte ze dat het ook anders kan. ‘Mijn toegewezen begeleider kwam bij me thuis op bezoek. Dat was voor het eerst in mijn leven. Ze vroeg: “Wat wil je eigenlijk zelf? Waar liggen jouw talenten?” Die benadering was totaal nieuw voor me. Ik heb jarenlang geloofd dat ik nooit meer mee zou doen in de “gewone” mensenwereld. Ik had mezelf allang afgeschreven en zo voelde ik me ook.’

Reorganisatie

De Noord-Limburgse gemeente Venlo heeft zo'n honderdduizend inwoners die verspreid wonen over de stadsdelen Venlo, Blerick, Tegelen, Arcen, Lomm, Velden en Belfeld. In elk stadsdeel spreken de bewoners nog hun eigen variant van het zachte Limburgse dialect. In deze ogenschijnlijk rustige stad is een grootschalige reorganisatie aan de gang. Een stille revolutie.

De verkokering van de zorg is een van de grootste ergernissen van Ramon Testroote, de eigenzinnige wethouder van Venlo, die zorg en werk in zijn portefeuille heeft. De voormalig technisch ingenieur wist niet wat hij zag toen hij zich goed in de zorg verdiepte. 'Op de werkvloer is er een minutencultuur ontstaan en de schotten tussen de instellingen zijn zo hoog geworden dat samenwerking nagenoeg onmogelijk is. Dat maakt niet alleen cliënten als Niki ongelukkig, maar ook de zorgprofessionals zelf.'

Voormalig therapeut Sef Peeters kan dat beamen. Peeters werkte meer dan vijftien jaar in de verslavingszorg in Venlo en heeft het bureaucratisch monster met eigen ogen zien groeien 'Protocollen, formuleren, verantwoordingsrapporten... Elke kleine stap die ik met een cliënt zette, moest ik tot achter de komma verantwoorden. Ik had het gevoel dat ik mijn werk niet meer kon doen, het systeem was gebaseerd op wantrouwen. Ik werd er letterlijk ziek van.' Hij ging, na wat omzwervingen, vervroegd met pensioen.

Proeftuin

Het is niet toevallig dat Niki Peters juist in Venlo de weg terug vond. Lang voordat op landelijk politiek niveau de woorden 'decentralisatie' en 'zorg op menselijke maat' in de mond werden genomen, was in deze stad de reorganisatie al begonnen. Ruim vijf jaar geleden legde de gemeente, samen met het zorgkantoor en de zorgaanbieders, haar oor te luister in Zweden. Daar is de zorg niet alleen beter georganiseerd, maar ook nog eens een stuk goedkoper. Het werd de basis voor het project 'VenloDroom', een breed opgezet innovatieplatform waar wonen, welzijn en zorg in samenhang worden aangepakt. Aandachtswijk Venlo-Oost werd de proeftuin. 'Het was een wild, maar ook eenvoudig gedachte-experiment,' glimlacht Testroote. 'We zetten de woon- en zorgbehoefte van de bewoner centraal en stelden de vraag: welke professionals hebben we nodig om het goed te regelen in deze wijk? Die plaatsen we in het Sociale Wijkteam met een vast budget, gebaseerd op de samenstelling van de wijk. De hele reken- en verantwoordingscultuur halen we daarmee in een keer uit het systeem. De overhead die we daarmee besparen, ligt tussen de 30 en 50 procent.'

De menselijke maat die VenloDroom voorstaat, krijgt concreet vorm in het zogenoemde Huis van de Wijk. Bep Holla, voormalig wijkverpleegkundige, is een van de drijvende krachten achter dat concept. Ooit was ze zelf een 'stopwatchzuster' die moest woekeren met haar zorgminuten voor patiënten. Het tempo van

'Een wild, maar ook eenvoudig gedachte-experiment.'

spreken heeft ze sindsdien opgevoerd, zo lijkt het. Het Huis van de Wijk is volgens Holla het knooppunt waar alles samenkomt: wonen, werk, welzijn en zorg. De Sociale Wijkteams overleggen er, er wordt gekookt en gegeten, er wordt bloed geprikt en er is zelfs één keer per week een 'vliegende schoester', een schoenmaker die te repareren schoenen ophaalt. 'Zo komt de cohesie terug in de wijk en dat werd hoog tijd,' zegt Holla. 'We hebben allemaal schotjes om ons heen gebouwd en daar is uiteindelijk niemand gelukkig van geworden.'

Keukentafelgesprekken

In 2015 moeten alle gemeenten van Nederland klaar zijn voor de decentrale zorg. Volgens Bep Holla heeft Venlo een ruime voorsprong op andere gemeentes, 'maar een klein jaar is zelfs voor ons krap om alles op orde te hebben.' Toch durft ze wel vooruit te kijken. 'Over een paar jaar staan hier achttien Huizen van de Wijk met minstens twaalf uit verschillende disciplines samengestelde sociale wijkteams, die met gewone keukentafelgesprekken zorg- en welzijnsvragen op maat oplossen.'

Niki heeft inmiddels een betaalde baan bij VenloDroom en ziet tot haar grote trots geen psychiater of arts meer. Sef werkt nu als vrijwilliger voor de Burenhulpdienst en leeft helemaal op. En Bep stelt op haar 67ste haar pensioen nog even uit. Ze wordt de ombudsvrouw van Venlo in 2014.

Biedt Venlo burgerparticipatie in optima forma? Wethouder Testroote spreekt liever van *overheids*participatie. 'Niet de burger hoeft zich te voegen naar de complexe systemen die we gebouwd hebben, het is de overheid zelf die de beweging terug moet maken naar de burger. En ja, in Venlo gebeurt dat.' ■

STANDPUNT ZORG

De Partij voor Arbeid staat pal voor toegankelijke, betaalbare en goede zorg voor iedereen. Deze zorg organiseren we dicht bij mensen, in de buurt. Zodat ouderen en zieken zo lang mogelijk thuis kunnen wonen en de zorg krijgen die ze nodig hebben. Er komen daarom 2000 wijkverpleegkundigen bij. En professionele zorg garanderen we. Daarvoor blijft de dokter of verpleegkundige verantwoordelijk. Voor hulp bij het huishouden of vervoer vragen we waar mogelijk een bijdrage van familie en vrienden. Zo garanderen we goede zorg op maat, waar dat kan tegen minder kosten.

Wat weet jij over de gemeenteraadsverkiezingen en de Nederlandse gemeenten? Vind de juiste antwoorden en maak kans op een bijzondere prijs: een dag meelopen met een Kamerlid van de PvdA in de Tweede Kamer. Mail je oplossing voor 19 maart naar redactie@pvda.nl

POLITIEKE KENNISQUIZ

LIJFSPREUK

Heel veel steden in Nederland hebben een lijfspreuk, bedacht om de stad aantrekkelijk te maken voor bezoekers. Kun jij de stad en de lijfspreuk bij elkaar zetten? Als je de letters in de goede volgorde zet, komt er een woord uit dat met de verkiezingen te maken heeft.

1. Leiden	U. ... geeft lucht
2. Heerenveen	E. <i>Creating history</i>
3. Delft	T. Een gouden plak
4. Wageningen	R. Altijd ...
5. Franeker	M. Stad der bevrijding
6. Lelystad	S. Stad van ontdekkingen
7. Nijmegen	O. Stad van nu, sfeer van toen
8. Briele	B. Ster van de elf steden

LOKALE PARTIJEN

Bij de gemeenteraadsverkiezingen doen er soms lokale politieke partijen mee. Je ziet hier de naam van een politieke partij. Aan jou de vraag of deze partijen echt meedoen en een zetel hebben in de gemeenteraad ja/nee.

A. Breukelen Beweegt	D. De partij voor de daklozen
B. VOC Hoorn	E. De partij van het rode potlood
C. De gewone man	F. Lijst Kras

WAAR OF NIET WAAR?

1. In de gemeente Schinnen (Limburg) liggen twee straten met dezelfde naam. De Altaarstraat komt zowel voor in Schinnen als in het kerkdorp Oirsbeek. Dat is des te opmerkelijk, omdat deze straatnaam verder niet voorkomt in Nederland.
2. De gemeente Almere heeft tot twee keer toe een spelfout gemaakt in een straatnaambord. Het ging om de straatnaam Chicagostraat die geschreven werd als 'Chigacostraat'. Na meldingen van buurtbewoners werd er een nieuw bord geplaatst met 'Chicagostraat' erop.
3. Meeuwen zorgen voor veel overlast. De gemeente Alkmaar pakt het op opvallende wijze aan. RTV Noord-Holland meldt dat Alkmaar van plan is om op afstand bestuurbare autootjes in te zetten tegen meeuwenoverlast. Er is een vijftal vrijwilligers gevonden die de wagentjes zullen besturen.
4. Als het aan het College van B&W ligt kunnen bewoners van het buitengebied van de Gelderse gemeente Buren binnenkort straatverlichting 'huren' van de gemeente. Voor ruim 1000 euro zijn ze voor de komende 10 jaar verzekerd van straatverlichting voor hun deur. Een bezuinigingsidee van de gemeente.
5. De chef van het Duitse circus Schollini heeft een waarschuwing gekregen van de gemeente Almelo omdat hij olifant Gitana had uitgelaten in een groenstrook in de stad. In het geval van herhaling dreigt een boete van 1000 euro.
6. Achterom, een klein dorpje in de gemeente Hoogeveen, wil van zijn naam af. Aanleiding is de toenemende overlast van cruisende homoseksuelen die het dorp hebben uitgezocht als ontmoetingsplaats. De burgemeester van Hoogeveen, dhr. Loohuis wil echter niets van de naamswijziging weten.

JUISTE SLOGANS

Verkiezingen betekent het voeren van campagne. Door de hele stad komen er dan weer posters te hangen met de foto's en slogans van de verschillende partijen. Het kiezen van een slogan is niet altijd makkelijk. Hieronder staan wat verkiezingsposters uit het verleden. Er ontbreekt echter steeds een woord. Kun je dat woord invullen?

1. a. recept	b. werk	c. paard
2. a. voelt	b. drukt	c. weegt
3. a. missen	b. willen	c. vertrouwen
4. a. avondblauw	b. ellende	c. Van Agt
5. a. makkers	b. arbeiders	c. proletaren
6. a. ellende	b. rekening	c. pils

Rob de Geest & Jurgen Goejer over sociale keuzes op het gebied van zorg en wonen

'Zorg en wonen goed combineren'

'Desnoods extra geld bij de zorg doen'

Er is een spreekwoord dat luidt: 'de ouderdom komt met gebreken'. En op een bepaald moment krijgt iedereen er een keer mee te maken dat niet alles meer zo eenvoudig gaat als jaren eerder. Dat is niet voor iedereen hetzelfde. De een kan op hoge leeftijd nog bijna alles zelf, terwijl de even oude burens veel meer zorg of ondersteuning nodig hebben. Ook in Deventer neemt het aantal ouderen toe en daarmee groeit de vraag naar ondersteuning en zorg, o.a. via aanpassing van de woning of het zoeken van geschikte woonruimte. Ook ouderen in Deventer willen zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen in hun oude vertrouwde omgeving. En dat vinden wij ook belangrijk. Vaak kunnen mensen zelf al veel dingen regelen maar dat geldt niet voor iedereen. Dan moeten zorg of ondersteuning in combinatie met wonen wel goed, snel beschikbaar en betaalbaar zijn. En de gemeente speelt daarbij een grote rol.

In de komende jaren wordt de rol van mensen zelf, maar zeker ook die van de gemeente en de lokale politiek, steeds belangrijker. Er kan geen misverstand over bestaan: zorg en ondersteuning moeten in de gemeente beschikbaar zijn. Wie dat zelf kan regelen moet daartoe in staat worden gesteld. Maar wie dat niet kan, wordt daarbij geholpen. Snel en zo eenvoudig mogelijk. Ouderen en mensen met een zorgbehoefte moeten er van op aan kunnen dat er woonruimte beschikbaar is die past bij hun fase en situatie. Of het nu bijvoorbeeld gaat om een semi-zelfstandige wooneenheid in een verzorgingsstehuis, om iemand die kleiner en aangepast gaat wonen of om aanpassing van de bestaande woning, zodat langer verblijf mogelijk wordt. De woonruimte moet er wel zijn.

Dat maakt het noodzakelijk om zaken slim en sociaal met elkaar te organiseren. Samen met o.a. buurtbewoners zorgen we er dus voor dat voorzieningen op de juiste plek beschikbaar zijn en dat er goede afspraken worden gemaakt met zorginstellingen en woningcorporaties over het zorgvuldig organiseren van wonen en zorg. De gemeente moet daarin een sturende rol innemen en voldoende geld beschikbaar stellen. Desnoods ook met extra geld. Achteroverleunen voor de gemeente is er dus niet bij. Het met goede zorg ouder worden in een passende en fijne woonomgeving, vraagt de komende jaren om duidelijke en betrokken keuzes. Keuzes van de gemeente en de politiek en dus ook van Deventenaren zelf op 19 maart.

STANDPUNT

De PvdA staat pal voor een toegankelijke, betaalbare en goede zorg voor iedereen, die dichtbij mensen is georganiseerd. De PvdA wil dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen en dat de zorg en woonbehoefte hierop aansluiten.

6 vragen aan onze PvdA-kandidaten voor de gemeenteraad.

Zie de complete kandidatenlijst op www.pvdadeventer.nl

2. Jurgen Goejer (55)

‘Een sociale samenleving’

14

In het dagelijkse leven: Beleidsmedewerker Welzijn, Onderwijs en Sociale Zaken bij de gemeente Dalfsen.

Opleiding: Historische Wetenschappen

Wordt gelukkig van: Mooie, goede muziek en boeken; Deventer en omgeving. Gezin. En kleine stapjes die bijdragen aan goede ontwikkeling voor Deventer en zijn inwoners

Wordt boos van: Onrecht, oneerlijkheid en soms van ongefundeerde meningen.

Politieke drijfveer: Een overheid die bijdraagt aan een eerlijke, sociale samenleving waarin iedereen zijn of haar talenten moet kunnen ontplooiën.

Mooiste plek in Deventer e.o.:

Er is niet één mooiste plek. Juist de afwisseling van ligging aan de IJssel, historische binnenstad, de dorpen en het landschap daarom heen maakt Deventer tot zo'n goede woonplaats.

Morgen veranderen: Grote klassen in het onderwijs, armoede.

3. Jantine Sijbring (53)

‘Aan het werk, minder overleggen’

In het dagelijkse leven: zelfstandig professional in de wijkvernieuwing en wijkaanpak: o.a. programmamanager Keizerslanden Vernieuwt! en deltawerker in de Rivierenwijk.

Wordt gelukkig van: Burger-initiatieven, tevreden klanten, Zweden, kunst en cultuur.

Wordt boos van: Zelfverrijking en machtsmisbruik, discriminatie en uitsluiting op grond van huidskleur, geloof, geslacht of seksuele geaardheid.

Politieke drijfveer: Nelson Mandela. Maar ook Rodney Weterings, PvdA-wethouder in Den Bosch, die een directe, oprechte en intelligente vorm van politiek bedrijven heeft.

Mooiste plek in Deventer e.o.: De Brink. En wat ben ik blij dat we het plein ooit autovrij hebben gemaakt.

Morgen veranderen: De managementcultuur. Er zijn te weinig mensen bezig met het echte werk. Een zittend gat verzint altijd wat! Ik zeg: "Aan het werk en minder overleggen."

4. Rob de Geest (36)

‘Dichtbij, bereikbaar en sociaal’

In het dagelijkse leven: Senior beleidsmedewerker Onderwijs, Wonen, Jeugd en Cultuur bij de Tweede Kamerfractie van de PvdA in Den Haag.

Wordt gelukkig van: Mijn vriendin, familie en vrienden en van mooie muziek. Ik bezoek erg graag concerten.

Wordt boos van: als er niet respectvol en eerlijk met elkaar wordt omgegaan. Ik kan slecht tegen onredelijkheid en het te makkelijk negeren van andere, afwijkende opvattingen.

Politieke drijfveer: Een politiek die dichtbij mensen staat, die bereikbaar is en die staat voor sociaal beleid waarin iedereen meetelt.

Mooiste plek in Deventer e.o.: Het prachtige buitengebied bij Colmschate, Schalkhaar. En onze mooie binnenstad.

Morgen veranderen: Extra aanpak van het voortijdig schoolverlaten zonder diploma, waardoor jongeren daarna enorm kwetsbaar zijn op de arbeidsmarkt. Daarnaast bewoners meer invloed geven op keuzes en initiatieven in hun eigen buurt of wijk.

Bezoek onze informatiewinkel in het centrum: **Spijkerboorsteeg 3**
U bent van harte welkom! Bekijk de openingstijden via **www.pvdadeventer.nl**

5. **Bep Spa** (61)

‘Mogelijkheden helpen vinden’

In het dagelijkse leven: bedrijfs-leider in een sociaal maatschappelijke horeca-onderneming.

Wordt gelukkig van: De momenten waarop er een beroep op solidariteit en medewerking wordt gedaan om een activiteit of initiatief van de grond te krijgen en dat dit ook lukt.

Wordt boos van: redeneringen en opvattingen waar alleen onmogelijkheden worden genoemd. Je moet juist mogelijkheden helpen vinden.

Politieke drijfveer: Het doet er toe als je de positie van mensen wilt verbeteren en je daarvoor inzet. mijn politieke motor wordt gevoed door mijn levenslange afkeer van oorlog, geweld. Daar blijf ik me voor inzetten door aandacht te vragen voor herdenken en bewustwording.

Mooiste plek in Deventer e.o.: Ik woon aan de voet van de Bergkerk, vlakbij de prachtige IJssel, cultuur vlakbij, natuur rondom.

Morgen veranderen: Dat schoonheid, cultuur en educatie voor iedereen bereikbaar is!

6. **Jeroen Jonker** (27)

‘Een sterke verzorgingsstaat’

In het dagelijkse leven: Beleidsadviseur Jeugdzorg, Maatschappelijke ondersteuning, Participatie bij de gemeente Enschede.

Wordt gelukkig van: 's Ochtends op het veld of 's avonds in de zaal een potje voetballen met vrienden, daarna gezellig wat drinken in de kantine.

Wordt boos van: Egoïstisch gedrag, wanneer mensen geen rekening houden met anderen. Pijnlijk voorbeeld: geweld tegen hulpverleners met Oud en Nieuw.

Politieke drijfveer: Als je alles aan de markt overlaat en iedereen zichzelf maar moet redden, gaat het mis. We hebben een sterke verzorgingsstaat nodig die zich richt op mensen.

Mooiste plek in Deventer e.o.: De uiterwaarden van de IJssel. Prachtige natuur met uitzicht op de skyline.

Morgen veranderen: Geen geld naar bonussen voor bankiers die gokken met financiële spookproducten. Wel investeren in echte ondernemingen en publieke voorzieningen.

7. **Çetin Yildirim** (57)

‘Opkomen voor de meest kwetsbaren’

In het dagelijkse leven: Leerling-begeleider op een VMBO school in Deventer.

Wordt gelukkig van: Het kunnen delen van zorg en geluk met anderen.

Wordt boos van: Ik heb afkeer van verspilling (tijd, geld, voedsel etc.) en het niet nakomen van de beloftes.

Politiek drijfveer:

Mijn drijfveer is het opkomen voor de meest kwetsbaren in de gemeente, in het bijzonder de kinderen en ouderen.

Mooiste plek in Deventer e.o.: Het aanschouwen van het stadsgezicht vanuit het terras van IJsselhotel is altijd prachtig.

Morgen veranderen: Ik wil dat elke leerling of student uit de gemeente Deventer een stageplek kan krijgen bij de opleiding.

De Deventerse **Keklik Yücel** schrijft in een column over haar jeugd, kansen en de ontwikkeling die ze in Deventer meemaakte. Ook nu zijn die nog van belang voor haar.

'Benut je kansen en ontwikkel je'

Keklik Yücel, Tweede Kamerlid PvdA

Deventer, mijn mooie en fijne thuis. Deventer is de plek waar ik op basis van vrijheid en gelijkheid kansen heb gekregen en kansen heb kunnen benutten. Ik ben hier niet geboren maar wel getogen. Ik was 2 jaar toen we in Deventer kwamen wonen. Mijn vader was een arme herder in Turkije met weinig mogelijkheden maar wel met dromen. In zijn dienstperiode in Turkije liet hij zijn oog vallen op een wervingsadvertentie voor gastarbeiders in Nederland. Deze mogelijkheid liet hij niet varen want het was een mooie gelegenheid voor hem om te werken en geld te sparen voor een beter bestaan voor zijn gezin. Hij ging in 1965 aan de slag bij de blikfabriek in Deventer en liet ons – mijn moeder, mijn zus en mijzelf – in 1971 overkomen en later is er nog een broertje geboren. Mijn moeder ging aan de slag in de textiel in Twente. Mijn ouders kenden de armoede en wisten wat het betekende om kansen te krijgen en te pakken. Ze hadden dan ook een heldere boodschap voor ons. Ten eerste: haal je diploma's,

vind een vaste baan, wees financieel onafhankelijk. Ten tweede: pas je aan, benut je kansen en vergeet nooit dat je een gast bent. Met dat laatste was ik het oneens. 'Hoezo gast?', dacht ik. We zijn allemaal gelijk hier. Ik denk wel eens dat daar mijn politieke vorming begonnen is. Ik ben opgegroeid in een achterstandswijk en zat op een 'zwarte basisschool'. Mijn ouders hadden amper de basisschool afge maakt. Toch groeide ik op met de mogelijkheden om me heen, die me in Deventer geboden werden. Het spotje met "Een slimme meid is op haar toekomst voorbereid" maakte indruk op me. Ik groeide ook op met iedere avond het 8-uurjournaal waar zo nu en dan Joop den Uyl voorbij kwam en waarin hij sprak over gelijke kansen en een rechtvaardige samenleving. In het mooie Deventer heb ik dat van dichtbij mogen meemaken. Ik heb mij kunnen ontwikkelen in vrijheid en gelijkheid. En vol overtuiging zijn deze kernwaarden nu leidend in mijn werk als Tweede Kamerlid.

DEVENTER WERKT STERK & SOCIAAL